

Български жилища надъ Меотійско то Езеро между рѣкы ты Танаисъ, Атель и Куфисъ, кои то обаче рѣкы Феофанъ много погрѣшно описва ¹⁾).

Ако тія назначенія сѣ точни, и ако градъ-тъ Болгари въ Руссійскѣ-тѣ Казанскѣ Губерніѣ е былъ отъ край, какъ-то и послѣ до 1396, первенствующій градъ на Българы-ты, треба да и сповѣдамы че древни-ти онія Български жилища, кои-то послѣ нахходимъ въ Исторіѣ-тѣ названи сѣ имя то на Древня Болгарія, Велика Болгарія ²⁾ и Черна Болгарія ³⁾, были много пространни, какъ-то можи да ся увѣри всякій като погледне на хартѣ-тѣ. Освенъ това Българе-ти, кога-то дойдохъ на самъ и ся преселихъ въ сегашнѣ тѣ Българіѣ, не дойдохъ сички ти, но останахъ по много-то въ стары-ти свои жилища, кои-то Византійци-ти именува-тъ, какъ то рекохмы, Великѣ Българіѣ и Чернѣ Българіѣ

¹⁾ Той говори » че Атель, величайша рѣка нисходящая отъ Океанъ-тъ излилася въ Меотійско-то Езеро, че Танаисъ нисходящій отъ Гвирийскы-ты двери въ Кавкаскы-ти планины, слилася въ рѣкѣ-тѣ Атель, и че Куфисъ или, по Никіфора, Кофинъ, и стекающійся въ края-тъ на Черно-то море при Некропуть, гдѣ-то стои мысъ именуемый Овново лице, происходи отъ соединеніе-то на Танаисъ съ Атела, раздѣляющагося на двѣ отгорѣ надъ Меотіда. » Все това е погрѣшено: Атель слазя отъ сѣвернѣ-тѣ руссійскѣ странѣ, и като ся сбира съ рѣкѣ-тѣ Камъ при ветхыя-тъ Българскы столный градъ Болгаръ, отходи та ся истича въ Каспійско-то море. Танаисъ слазя, не отъ Кавкаскы-ты планины, но отъ кѣмъ-то Москвѣ изъ посреди Русіѣ, истичася въ Азовско-то море, т. е. въ Меотійско-то езеро, безъ да ся сбере ни съ Атела ни съ Куфиса. А Куфисъ, кого-то днесъ именува-тъ Кубинъ', происходи, той, изъ Кавкаскы-ты горы, и като възлазя до нѣгдѣ на сѣверъ, вра-щася кѣмъ западъ и ся истича въ Черно море гдѣ-то и Феофанъ показва.

²⁾ Ἡ παλαιὰ Βουλγαρία ἢ μεγάλη (Theophan. p. 297), ἡ παλαιὰ καλουμένη μεγάλη Βουλγαρία (Niceph. brev. hist. d. 22). Видѣть и Parr. Jov. de Leg. Moscov. p. 124, 125:

³⁾ Ἡ μύρη Βουλγαρία (Const. Porph. de admin. imp. C. 12 et c. 42).